

[НОВИНИ](#) | [КРИМИ](#) | [РЕГИОНИ](#) | [БИЗНЕС](#) | [СВЯТ](#) | [СПОРТ](#) | [ШОУБИС](#) | [ЛЮБОПИТНО](#) | [АНАЛИЗИ](#) | [ИНТЕРВЮТА](#) | [ОБЩЕСТВО](#) | [КУЛТУРА](#) | [АВТОМОБИЛИ](#) |

[Право на Труд](#) | [Здраве](#) | [Лов и риболов](#) | [Времето](#) | [Обяви](#) | [Хороскоп](#) | [Вицове](#) | [Видео новини](#) | [Технологии](#) | [Музи](#) |

Четвъртък, 1 декември 2011

[ВЛЕЗ](#)[РЕГИСТРАЦИЯ](#)**АНАЛИЗИ****➤ 22:29 Рестарт: Министерство на правосъдието**

25.11.11 автор(и): Труд, прочитания: 1680, коментари: 3

В [България](#) всеки може да стане министър. Това стана ясно от два мандата през последните десет години - мандата на царското управление и този на ГЕРБ. И в двата случая онова, което в традиционни партии е кадрова политика, свързана с политическа кариера, бе отменено. На нейно място бе установена волята на лидера на движението, от която зависят директно и непредвидимо всякакви назначения.

Това в случая е нормално и неизбежно. И двете партии възникват изневиделица, върху провала на опитите демократичните движения от 90-те години да се

трансформират в нормално функциониращи народни партии.

Последното назначение на премиера Борисов е любопитно и симпатично. От нищо неподозирация НПО-сектор е поканена млада, светска и образована дама да оглави Министерството на правосъдието. На мястото на Маргарита Попова, която ни се води, ни се кара; в публичните си изяви стои встани от линията - ако има такава линия - на правителството; в конфликт е с вътрешния министър; и има свои си идеи, някои от които твърде свои, и т.н.

Новото назначение е противоположно по сигнала, който праша публично. Оттук и първата трудност пред новия министър: на нея ѝ предстои да убеди публичността, най-вече по-подозрителните медии, че на мястото на една непокорна и своенравна прокурорка идва елегантна, гъвкава и добре инструктирана за границите, в които може да се простира, активистка на гражданския сектор. Това подозрение е личен проблем, който ще съпровожда новия министър месеци наред.

Към тях първите две-три седмици ще се добавят и обичайните атаки от медиите: с какво се занимава "Прозрачност без граници", защо поема неприсъщи проекти, как така с лекота ги печели, ползва ли някакви преференции и пр. На тези подхвърляния новият министър не трябва да обръща никакво специално внимание.

В България цари - и така ще бъде още сто години - някаква нелепа читалищна идея, че НПО секторът трябва да бъде мисионерска институция от религиозно обладани самодейци, а не професионално структуриран, управляващ значителни суми обществен сектор, включително и по особен стопански ред.

По-сериозното е друго: как г-жа Ковачева ще се справи с подозрението, което се промъкна веднага в медиите, че е инсталрирана там, за да не пречи, а не за да върши някаква работа като министър с голяма автономия и възможност да води своя политика. Както за нея самата, така и за министерството ѝ, така и за цялото правителство, това е сериозен въпрос.

Тук опираме до втория по-личен проблем. Министърът на правосъдието е председател на един зверилник, наречен Висш съдебен съвет. Зверилник по три причини. Първо, това е хиперинституция, управлява всячко, свързано с една конституционно събркана конструкция на съдебната власт. Върховният орган е представителство на съвкупната съдебната власт, в която са поместени институциите на съда и на прокуратурата, отделно и на следствието, тоест една тежка еклектика с много разнородни интереси. Второ, в зверилника има главно лъзове и титани, това е елит на съдебната система с изхвъркано в небесата самочувствие. То расте неимоверно и като компенсация на усещането за собствените си дефекти, неефективност и зле вършена работа. Трето, въобще не е яснодали този орган трябва да съществува в този вид и дали по-скоро не трябва да се предприеме негово дълбоко реформиране. Председателят на ВСС в този смисъл не е модератор на заседание, а политическа фигура с особено тежка задача.

Още по-съществено обаче от работата на министъра на правосъдието като председател на висши орган или управлението на затворите и други рутинни дейности, стои въпросът с ролята на това министерство изобщо. Министерство на правосъдието изобщо не е очевидна необходимост в България. Може да не бъде напълно излишно или вредно, каквото е Министерство на културата, но не е напълно очевидно. В този смисъл то защитава основанията си да го има като просто продължателен някаква наследена линия - такава най-често и няма - а като изпълнява определен съдържателен

НОВИНИ**Връщаме бойците от Афганистан**

България прекратява военното си участие ...

ЧЕТЕНИ ДНЕС[Идват решителни 10 дни за Европа](#)[ГЕРБ омекна за пенсийте](#)[Нов почин при жилищата: предложи сам цена](#)[Данъчните продават евтино имоти на морето и в Банско](#)[Протест принуди ГЕРБ да преговаря за пенсионните промени](#)[Публичен линч на 15-годишен](#)[Цените на жилищата леко се пъзгат надолу](#)**КОМЕНТИРАНИ ДНЕС****ИНТЕРВЮТА****И като министър ще боря корупцията**

С новия шеф на правосъдието Диана ...

ПОСЛЕДНИ НОВИНИ

➤ 10:48 [Връщаме бойците от Афганистан](#)
01.12.11

➤ 10:41 [Българин подаде ръка на изпаднал в беда германец](#)
01.12.11

➤ 10:27 [Делото "Октопод" в съда след 12 дни](#)
01.12.11

➤ 10:18 [България е на 86-о място по корупция](#)
01.12.11

➤ 10:10 [Закриват 8 линии на маршрутки в столицата](#)
01.12.11

мандат, някаква цел, задача. Ето по този пункт ще бъде оценяван новият министър, не по грантовете за "Прозрачност без граници", не по личните закачките на медиите, дори не толкова и по полувидимата си работа във ВСС.

Министерството през следващите година и половина трябва да заеме ясни позиции по няколко въпроса и да направи нещо за практическото решаване на тези въпроси.

На първо място пак се връщаме към ВСС: трябва ли, не трябва ли и в каква форма трябва да има ВСС? Министърът може да не постигне нещо радикално по въпроса, но трябва да има ясна конституционна визия както за дефектите на тази структура - включително висококонституционни - така и за начини за преодоляването им и за своя избор на оптимален вариант.

И нещо повече, да стане ясно, че в Министерския съвет работи по прокарване на своя проект.

На второ място, Министерството на правосъдието трябва да вземе ясна позиция по отношение на закона за гражданска конфискация. Това не е лесна задача, тъй като изисква една сериозна крачка назад. При цялата си амбиция да прокара закона за гражданска конфискация министър Попова не даде убедителен отговор на критиките от страна на правозащитната общност, икономисти, криминолози и пр. Основните критики са свързани с: а) възможността за злоупотреба с подобен закон; б) по този начин с превъръщането му в поредно условие за корупция; в) с възможността една четвърт от домакинствата в България да станат негова прицелна точка.

На трето място, новият министър ще трябва да има позиция по конституционната уредба на съдебната власт отвъд по-тесния въпрос за ВСС. Конституцията на България има две тежко дефектни сфери - президент и съдебна власт. Министър на правосъдието, който е и председател на ВСС, трябва да има ясна представа за конституционния проблем. И още по-ясна представа за своя избор на начин на решаването му. И ако трябва малко изкуствено да опростим въпроса, къде новият министър вижда мястото на прокуратурата, доколкото това е централен, но особено труден политически въпрос.

Разбира се, всеки министър може да избере ролята да преживява някак си там, да не пречи и да разнася усмивката си по светски места. Това правят повечето, ако не са движени от специфичен интерес. Любопитното на това министерство - именно, защото без него в голяма степен може - е, че дава възможност за прогласяване на принципни позиции по кардинални въпроси и последващо застъпничество вътре в изпълнителната власт по същите въпроси. В този смисъл по идея, въпреки посочените в началото трудности със зверилника, то е близо до идеята и основанията на НПО сектора.

А дали "Прозрачност без граници" е вземала, макар законно, едни грантове, а не други, е въпрос, по който може да се мери неразвитостта на средата, която поражда такива въпроси.

Стеван ПОПОВ

* Авторът е доктор по философия и социални науки от New School for Social Research, Ню Йорк, изпълнителен директор на неправителствена организация РискМонитор

ОЩЕ ПО ТЕМАТА

- » Дим в Министерството на правосъдието
- » Конфискуват имоти без присъди
- » По две заплати си раздади в правосъдното министерство
- » Ще се съкратят 1000 бройки - 16%

ОЩЕ ОТ СОФИЯ

- » Връщаме бойците от Афганистан
- » Делото "Октопод" в съда след 12 дни
- » Закриват 8 линии на маршрути в столицата
- » Съмнително мълчание къде са парите на държавните фирми
- » Синдикатите обявяват по обяд решението си за пенсийте

ЕТИКЕТИ: министерство на правосъдието